

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกสาขาในการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์หาตัวแปรที่สามารถจำแนกการเลือกสาขาในการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ระหว่างนักศึกษาที่ศึกษาต่อสายสามัญ และนักศึกษาที่ต่อสายศาสนา
2. เพื่อสร้างสมการการวิเคราะห์การจำแนก (Discriminant Analysis) เพื่อทำนายการเลือกสาขาในการศึกษาต่อสายสามัญหรือสายศาสนาของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานของการวิจัย

มีตัวแปรเชิงจำแนก (Discriminant Variate) อย่างน้อย 1 ตัวที่สามารถทำนายการเลือกสาขาในการศึกษาต่อสายสามัญหรือสายศาสนาของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขอบเขตการวิจัย

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีและกำลังศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ปีการศึกษา 2552 โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเรียนสายศาสนาจำนวน 57 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง และกลุ่มเรียนสายสามัญ การคำนวณหาขนาด

ของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตร Yamane (1973 อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ์, 2540 : 71) โดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 229 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกสาขาในการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยของนักเรียนมัธยมศึกษาใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี แบ่งเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามให้ผู้เรียนตอบคำถามตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ เกรดเฉลี่ยที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ขณะที่กำลังศึกษา ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนของครอบครัว การได้รับเงินทุนกู้ยืมจากรัฐบาล ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกสาขาในการศึกษาต่อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยขอหนังสือจากภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือจากคณะที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไปติดต่อกับคณะที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงคณะด้วยตนเอง หลังจากส่งแบบสอบถามแล้ว 15 วัน ผู้วิจัยไปติดตามและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองที่คณะ เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

ซึ่งหลังจากที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ แล้ว สามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัย ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 286 คน โดยกลุ่มตัวอย่างนี้แบ่งเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 73.4 และ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 26.6

ผลการศึกษานี้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่

ศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 31.5 คณะศึกษาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 22.7 วิทยาลัยอิสลามศึกษา คิดเป็นร้อยละ 19.9 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 10.8 คณะวิทยาการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 7.3 คณะรัฐศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 6.3 และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.4 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ผลการศึกษาด้านระดับการศึกษาของผู้ปกครองพบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองส่วนใหญ่อยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 45.8 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 27.3 ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 14.3 อนุปริญญาตรี หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 10.1 และกลุ่มตัวอย่างที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.4 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ผลการศึกษาด้านรายได้ครอบครัวพบว่า รายได้ครอบครัวส่วนใหญ่ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.3 รายได้ 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.9 รายได้ 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.9 และรายได้ มากกว่า 30,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.9

ผลการศึกษาด้านการกู้ยืมจากรัฐบาลพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับการกู้ยืมจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 71.0 และมีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการกู้ยืมจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 29 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ผลการศึกษาด้านสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่คิดว่าสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่งไม่ผลต่อการเลือกสาขาในการศึกษาต่อ จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และกลุ่มตัวอย่างที่คิดว่าสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่งผลต่อการเลือกสาขาในการศึกษาต่อมากที่สุด มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 26 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ผลการศึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.9 และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 24.1 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ผลการศึกษาปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาที่เรียนต่อพบว่า ค่าเฉลี่ยของปัจจัยกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกสาขาสายสามัญ และนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกสาขาสายศาสนา ที่สูงที่สุด คือปัจจัย ด้านการแนะแนวการศึกษาของครูแนะแนว

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกสาขาในการศึกษาต่อ

ผลการตรวจสอบเงื่อนไขของการวิเคราะห์จำแนก ผลการวิเคราะห์พบว่าตัวแปร ทั้ง 12 ตัวมีการแจกแจงแบบปกติของหลายตัวแปร (Multivariate Normal Distribution) และ ทดสอบเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วม (Variance-covariance Matrix) ของตัวแปร อิสระแต่ละกลุ่มโดยใช้สถิติทดสอบ Box's M พบว่ามีค่าเท่ากับ 163.488 และ p-value เท่ากับ .259 ซึ่งมากกว่า .05 แสดงว่าเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วม (Variance-covariance Matrix) ของแต่ละกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน นั่นคือเป็นไปตามเงื่อนไขของการจำแนกกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ค่าวิลค์ แลมบ์ดา (Wilks'lambda) ในฟังก์ชันวิเคราะห์จำแนก พบว่ามีเพียง function เดียวที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation) เท่ากับ 0.708 ค่าวิลค์ แลมบ์ดา (Wilks'lambda) เท่ากับ 0.499 และมีนัยสำคัญที่ ระดับ .05 แสดงว่าตัวแปรที่นำมาใช้จำแนกกลุ่มมีความแตกต่างระหว่างกลุ่มมากและเป็นตัวแปรที่ สามารถ จำแนก การตัดสินใจศึกษาต่อ ของ นักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัด ปัตตานีได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิคอลในรูปมาตรฐาน (Standardized Cononical Function coefficient) บอกน้ำหนักของตัวแปรเดิมแต่ละตัวที่มีค่าการกำหนดตัวแปรจำแนกการตัดสินใจเลือก สาขาสายสามัญและสายศาสนา พบว่าฟังก์ชันนี้จำแนกกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่ม ที่ 1 กลุ่มนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกสาขาในการศึกษาต่อสายสามัญ มีค่าเฉลี่ยคะแนนจำแนก (Group Centroid) เป็นบวกเท่ากับ 0.498 และกลุ่มที่ 2 กลุ่มนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกสาขาในการศึกษาต่อ สายศาสนา มีค่าเฉลี่ยคะแนนจำแนก (Group Centroid) เป็นลบเท่ากับ -2.00 และตัวแปรที่มีน้ำหนัก ค่าการกำหนดตัวแปรจำแนกดีที่สุด คือ การแนะนำการศึกษาของครูแนะแนว โดยมีค่า สัมประสิทธิ์คาโนนิคอลมาตรฐานเท่ากับ 0.777 รองลงมาคือ แรงจูงใจในการศึกษาต่อสายสามัญ ค่านิยมการศึกษาต่อของสังคม รายได้ครอบครัว ทุนการศึกษา การส่งเสริมทางการเรียนของ ผู้ปกครอง เกรดเฉลี่ยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัด การได้รับเงินทุน กู้ยืมจากรัฐบาล ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง เพศ และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีค่า สัมประสิทธิ์คาโนนิคอลมาตรฐานเท่ากับ 0.421 0.381 0.270 0.257 0.222 0.173 0.152 0.109 0.075 0.022 และ 0.018 ตามลำดับ

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$L (D.V.) = 0.022 X_1 + 0.173 X_2 - 0.075 X_3 + 0.270 X_4 - 0.222 X_5 + 0.421 X_6 - 0.381 X_7 + 0.777 X_8 - 0.152 X_9 - 0.257 X_{10} - 0.257 X_{11} + 0.018 X_{12}$$

เมื่อ	X_1	คือ	เพศ
	X_2	คือ	เกรดเฉลี่ยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
	X_3	คือ	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
	X_4	คือ	รายได้ครอบครัว
	X_5	คือ	การส่งเสริมทางการเรียนของผู้ปกครอง
	X_6	คือ	แรงจูงใจในการศึกษาต่อสายสามัญ
	X_7	คือ	ค่านิยมการศึกษาต่อของสังคม
	X_8	คือ	การแนะแนวการศึกษาของครูแนะแนว
	X_9	คือ	สถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัด
	X_{10}	คือ	ทุนการศึกษา
	X_{11}	คือ	การได้รับเงินทุนกู้ยืมจากรัฐบาล
	X_{12}	คือ	การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจำแนกกลุ่ม L (D.V.) กับตัวแปรเดิม (X) พบว่าตัวแปรที่มีค่าสหสัมพันธ์สูงที่สุดคือ การแนะแนวการศึกษาของครูแนะแนวซึ่งมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ 0.775 โดยกำหนดชื่อตัวแปรจำแนกว่าอิทธิพลการแนะแนวทางโรงเรียน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดการตัดสินใจเลือกสาขาในการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานีได้ดีที่สุด

ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละของการพยากรณ์การจำแนกที่ถูกต้อง พบว่า ผลการวิเคราะห์ความถูกต้องของการจำแนก มีการพยากรณ์ว่ามีจำนวนนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกสาขาสายสามัญ 201 คน ซึ่งเป็นการพยากรณ์ถูก ร้อยละ 87.8 เนื่องจากในความเป็นจริงมีนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกสาขาสายสามัญจำนวน 229 คน และมีการพยากรณ์ว่ามีนักเรียนที่ตัดสินใจเลือกสาขาสายศาสนา จำนวน 54 คน ซึ่งเป็นการพยากรณ์ถูกร้อยละ 94.7 ซึ่งพยากรณ์ผิดร้อยละ 5.3 เนื่องจากในความเป็นจริงมีนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกสาขาสายศาสนาจำนวน 57 คน

เมื่อนำฟังก์ชันที่ได้มาทดสอบความถูกต้องของการจำแนกกลุ่ม พบว่า ฟังก์ชันที่ได้สามารถจำแนกกลุ่มการตัดสินใจเลือกสาขาในการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานีได้ถูกต้อง ร้อยละ 89.2 โดย

สามารถจำแนกนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกสาขาสายสามัญได้ถูกต้อง ร้อยละ 87.8 และจำแนกนักศึกษาที่ตัดสินใจเลือกสาขาสายศาสนาได้ถูกต้อง ร้อยละ 94.7

อภิปรายผลการวิจัย

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ในรูปมาตรฐาน (Standardized Cononical Function coefficient) ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายการตัดสินใจเลือกสาขาในการศึกษาต่อได้ดีที่สุด คือ การแนะแนวการศึกษาของครูแนะแนว โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ในรูปมาตรฐานเท่ากับ 0.777 โดยกำหนดชื่อตัวแปรจำแนกว่า **อิทธิพลการแนะแนวทางโรงเรียน** ซึ่งเป็นตัวชี้วัดการตัดสินใจเลือกสาขาในการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานีได้ดีที่สุด ซึ่งสามารถอภิปรายผลดังนี้

ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาในการศึกษาต่อได้ดีที่สุด คือ การแนะแนวการศึกษาของครูแนะแนว เป็นตัวแปรที่จำแนกกลุ่มได้ดีที่สุด ซึ่ง โกลด์ มีคุณ (2544 : 22-23) กล่าวว่า การแนะแนวการศึกษา (Education Guidance) เป็นกระบวนการที่นักแนะแนวได้ช่วยให้นักเรียน นักศึกษารู้จักตนเอง และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถตัดสินใจเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้จนเต็มศักยภาพ เช่น การวางแผนการเรียน วิชาเรียน การสอบ การแก้ปัญหาการเรียน การศึกษาต่อ ทั้งนี้หากผู้รับบริการแนะแนวไม่รู้จักตนเอง แน่วแน่มที่อาจจะวางแผนการศึกษาโดยไม่คำนึงถึงความสามารถของตนเอง ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจเลือกงานที่ไม่ตรงกับคุณสมบัติของตนเองแต่ถ้าผู้ให้บริการแนะแนวมีข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน ก็แก้ปัญหาการไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน ทั้งยังสามารถนำศักยภาพที่มีอยู่มาใช้ในการศึกษาได้เต็มที่อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับรัตนา หิรัญรัช (2539) ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับการแนะแนวว่าการแนะแนวทางการศึกษาเป็นการช่วยบุคคลให้เกิดพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ความเฉลียวฉลาด หรือกรรมวิธีและกระบวนการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนได้ประสบความสำเร็จทางการศึกษาต่อ รู้จักประมาณความสามารถของตน ไม่ตั้งความหวังเอาไว้สูงเกินไป รู้จักหน้าที่ในโรงเรียน การใช้ห้องสมุดและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเล่าเรียน จัดให้ผู้เรียนได้เรียนตามลำดับผลสัมฤทธิ์ หรือเหมาะสมกับกำลังสติปัญญา และจัดส่งเสริมเด็กฉลาดเป็นพิเศษ กิจกรรมที่จัดในการแนะแนวทางการศึกษา ได้แก่ การปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ และการแนะแนวการให้รู้จักวิถีเรียนและวิธีทำงานให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพกว่านักเรียนเรียนอยู่แล้ว โดยให้คำแนะนำในเรื่องทักษะทางการเรียน เช่น ปรับปรุงนิสัยที่ดีในการศึกษาหาความรู้ เทคนิคการอ่านหนังสือ การใช้ห้องสมุด การเตรียมตัวสอบ เป็นต้น อย่างไรก็ตามครูแนะแนวจะต้องมีเป้าหมาย

และจุดหมายในการแนะแนวเพื่อที่จะนำพานักเรียนไปสู่อนาคตที่ดีในวันข้างหน้า ครูแนะแนวมีจุดประสงค์หลักในการแนะแนวคือ เพื่อให้ให้นักเรียน รู้จักสิ่งแวดล้อมของตนเอง และมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ดี และที่สำคัญคือให้เด็กรู้จักคิดและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง อีกทั้งเพื่อการให้เด็กปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ได้รู้จักตัวเอง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ และมองอนาคตของตัวเองได้ว่า ต่อไปจะเลือกเรียนทางไหน ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงชัย ตั้งศิริ

(2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนวของ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา พบว่านักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นว่าการแนะแนวของโรงเรียนส่งผลต่อการเลือกสาขาในการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาอยู่ในระดับมาก ดังนั้นการแนะแนวการศึกษาของครูแนะแนวจึงส่งผลต่อการเลือกสาขาในการศึกษาต่อของนักเรียน และงานวิจัยของ กฤษณ์ บุตรเนียน (2554 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า อิทธิพลจากโรงเรียนครูแนะแนว มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในการตัดสินใจเลือกที่เรียน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนให้ความสนใจในเรื่องของอิทธิพลจากโรงเรียน ครูแนะแนว โดยเป็นส่วนสำคัญสุดไม่ว่าจะเป็นเรื่องของคำแนะนำ ข้อมูลข่าวสาร ล้วนแต่เป็นประโยชน์ของนักเรียนทั้งสิ้นที่เป็นตัวบ่งชี้ให้นักเรียน ได้มีแนวคิดในการที่จะใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการเข้าเรียน และงานวิจัยของ มะแอน ราโอบ (2550 : บทคัดย่อ) กล่าวว่าเกิดจากปัจจัยด้านโรงเรียน โดยจุดมุ่งหมายของการแนะแนว ความสนใจกิจกรรม วิธีการแนะแนวการบริการแนะแนว การให้คำปรึกษาของครูประจำชั้น ความใกล้ชิดสนิทสนมกับนักเรียน นโยบายทางการศึกษาของโรงเรียน การมุ่งเน้นให้ศึกษาต่อทั้งศาสนาและสามัญ ทุนการศึกษา การติดตามผลนักเรียน และการเก็บข้อมูลทางสถิตินักเรียนที่ศึกษาต่อส่งผลต่อความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

จากข้างต้นอิทธิพลการแนะแนวทางโรงเรียนส่งผลต่อการเลือกสาขาในการศึกษาต่อมากที่สุดแต่อย่างไรก็ตามก็ขึ้นอยู่กับแรงจูงใจในการศึกษาต่อด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยนี้ที่มีค่าสัมประสิทธิ์คาโนนิกอลในรูปมาตรฐานรองลงมาจากการแนะแนวการศึกษาต่อของครูแนะแนว จึงสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (1970 อ้างถึงใน วิภาพร มาพบสุข, 2549 : 279 – 281) ที่กล่าวไว้ว่าการตัดสินใจเลือกของมนุษย์ขึ้นอยู่กับความต้องการด้านต่างๆ มนุษย์มีความต้องการทั้งหมด 5 ลำดับด้วยกัน ได้แก่ ความต้องการด้านสรีระ (Physiological Needs) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) ความต้องการความรักหรือสังคม (Belongingness or Social Needs) ความต้องการความนิยมนับถือในตนเอง (Esteem Needs) และความต้องการพัฒนาศักยภาพของตน (Self-Actualization Need) ซึ่งความต้องการในขั้น

ต่างๆ ของมาสโลว์เป็นแรงจูงใจให้ ผู้เรียนเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาแตกต่างกัน โดยคาดหวังว่าการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะสามารถตอบสนองความต้องการของตน เช่น ความคาดหวังเกี่ยวกับการมีรายได้ที่ดีส่งผลถึงการมีความเป็นอยู่ที่ดีในอนาคต ซึ่งเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานหรือความคาดหวังเกี่ยวกับการมีเกียรติยศชื่อเสียง การได้รับการยอมรับจากสังคมเนื่องจากการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นความต้องการขั้นสูงขึ้นไป ตามทฤษฎีของมาสโลว์ ความคาดหวังเหล่านี้จึงเป็นเหตุให้ผู้เรียนตัดสินใจหรือเลือกศึกษาระดับอุดมศึกษา สายสามัญ และศาสนา แตกต่างกันไปด้วย สอดคล้องกับทฤษฎีความคาดหวังของวรูม (1977 อ้างถึงใน วรรณญา เปรมฤทัย, 2545 : 19) ที่ได้กล่าวว่า ความคาดหวัง (Expectation) เป็นความเชื่อหรือความคิดอย่างมีเหตุผลในแนวทางที่เป็นไปได้ หรือเป็นความหวังที่คาดการณ์ว่าต้องการจะได้ในอนาคตของบุคคล การตัดสินใจที่จะกระทำการใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์นั้นอาศัยเหตุผลหรือปัจจัยหลายประการประกอบกัน ไม่ได้เกิดจากเหตุผลหรือปัจจัยเดียว ได้แก่ ความคาดหวังถึงผลตอบแทนที่ได้รับ ความพึงพอใจหรือไม่พอใจในผลตอบแทนที่ได้รับ ผลตอบแทนที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่น และโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนตามความคาดหวังของบุคคล ดังนั้นในการตัดสินใจเลือกศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้เรียนจึงมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายสามัญ และสายศาสนา แตกต่างกันไปเพื่อให้สอดคล้องกับความคาดหวังหรือเป้าหมายที่แตกต่างกันของผู้เรียนแต่ละคน ผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา วิสูตรเรืองเดช (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อสายสามัญหรือสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบัณฑิตวิทยา ปีการศึกษา 2544 พบว่าปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมให้นักเรียนเลือกเรียนสายสามัญมากที่สุด คือ ต้องการประกอบอาชีพที่เลื่อนเงินเดือนเร็ว และงานวิจัยของ ทิพวรรณ นันตระกูล (2544:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการศึกษพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคาดหวังจากการเรียนว่าจะสามารถพัฒนาทักษะและบุคลิกภาพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม จะได้รับความรู้ในวิชาที่ได้เรียนมา สามารถเรียนต่อในระดับที่สูงได้ หลังจากจบการศึกษาแล้วจะมีความมั่นใจในการประกอบอาชีพ และสามารถหาความรู้เพิ่มเติมได้ อีกทั้งเป็นการศึกษาที่ได้รับการยอมรับจากสังคม จึงอาจกล่าวได้ว่าการแนะแนวการศึกษาส่งผลต่อการเลือกสาขาในการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยของนักเรียนมัธยมศึกษา

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ข้อเสนอแนะต่อ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

1. ควรมีครูแนะแนวซึ่งทำหน้าที่ตามบทบาทของครูแนะแนวโดยตรง และจบการศึกษาด้านแนะแนวโดยเฉพาะ เพื่อทำหน้าที่ด้านงานให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการให้คำปรึกษาถือว่ามีความสำคัญสูงสุดในงานแนะแนวในโรงเรียน
2. ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูแนะแนวในโรงเรียน ได้รับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการแนะแนวอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้ช่วยกันแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาเกี่ยวกับบทบาทในหน้าที่และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตลอดจนพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานีในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกยิ่งขึ้น
2. ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาของผู้เรียนในระดับต่างๆ เช่น ระดับปริญญาโท และปริญญาเอก เป็นต้น
3. ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณสมบัติของครูแนะแนวที่คาดหวังของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเชิงคุณภาพ